

Vzdělávací oblast	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předmět	Český jazyk
Období / ročník	1. období/ 1. – 3. ročník
Počet hodin	7 hodin/ týd
Charakteristika vyučovacího předmětu	<p>Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Dovednosti zde získané tvoří základ nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.</p> <p>Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.</p> <p>V komunikační a slohové výchově si žáci osvojují techniku čtení a psaní, poznávají bohatost českého jazyka a jeho slovní zásoby. Učí se vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale i ve všech vyučovacích předmětech. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při výuce psaní v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu.</p> <p>V jazykové výchově poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm žáci učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat.</p> <p>V literární výchově se žáci seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. Prostřednictvím četby poznávají žáci základní literární druhy, postupně si vytváří základní čtenářské dovednosti a návyky.</p> <p>V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka.</p> <p>Součástí výuky je návštěva knihovny, divadla, kina, besedy.</p> <p><i>Cíle předmětu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané - vyjadřovat srozumitelně myšlenky zejména mluvenou řečí, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách - číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem - znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací - číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky - vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka

	<ul style="list-style-type: none"> - při výuce českého jazyka je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů - svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v dalších vyučovacích předmětech <p><i>Formy práce:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hromadné – výklad, čtení, naslouchání - kooperativní - párové, skupinové práce - individuální práce s žákem - práce s knihou, s texty na internetu, projekty - návštěvy divadel, knihoven <p><i>Metody práce:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - metody motivační, průběžně motivační - vyprávění, vysvětlování - demonstrační metody - metody manipulační – aktivní přístup žáků - hra jako vyučovací metoda – rozpočítadla, říkadla, dramatizace - metody problémové – samostatné řešení problému, objevování nových poznatků - metody fixační – opakování a procvičování učiva (doplňovací cvičení, výukové programy, domácí úkoly, projekty) - metody diagnostické a klasifikační – hodnocení, kontrola, klasifikace - myšlenkové mapy
<p>Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků</p>	<p><i>Kompetence k učení</i> klademe důraz na pozitivní motivaci žáka střídáme různé metody a formy práce používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů), audiovizuální techniku a umožňujeme žákům práci s nimi vedeme žáky k aktivnímu osvojení termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k zodpovědnosti, pomáháme jim s procesem plánování vedeme žáky k sebehodnocení na základě předem stanovených kritérií</p> <p><i>Kompetence k řešení problémů</i> motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení, vyrovnávat se s chybami vhodným zadáním úkolů posilujeme schopnosti žáka využívat vlastní zkušenosti a vlastní úsudek navozujeme modelové situace a pomáháme žákům najít jejich optimální řešení s využitím kreativity</p>

	<p>monitorujeme dodržování respektování pravidel, průběžně kontrolujeme řešení klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnávání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle zřejmých hledisek</p> <p><i>Kompetence komunikativní</i> vedeme žáka k respektování pravidel vzájemné komunikace umožníme žákovi vyjádřit své myšlenky, povedeme s žákem řízený rozhovor řídíme diskusi, společně s žáky stanovujeme pravidla diskuse vedeme žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, dáváme žákovi příklad svým kultivovaným projevem nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem</p> <p><i>Kompetence občanské</i> zařazujeme práci ve skupině, podněcujeme k vytvoření pravidel práce ve skupině, korigujeme tvorbu pravidel a vedeme k jejich dodržování navozujeme příznivou atmosféru pro spolupráci ve skupině, nasloucháme skupině i jednotlivcům, vedeme k hodnocení a sebehodnocení žáků uplatňujeme individuální přístup k žákům</p> <p><i>Kompetence pracovní</i> rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku vedeme žáky ke správnému držení těla při čtení a psaní (úchop psacího náčiní, uspořádání pracovního místa, úprava písemných projevů,...)</p>
Evaluace	Doplňovací cvičení, opis, přepis, diktát, počítačové výukové programy, doplňovačky, hlasité čtení, vyhledávání v textu, říkanky, domácí úkoly

Český jazyk – 1. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu				
Učivo	Školní výstupy	Minimální rozsah učiva	Školní výstupy	poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
<p>Mluvený projev</p> <p>Porozumění spisovné řeči mluvené, čtené i psané přiměřené složitostí Naslouchání</p> <p>Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba)</p> <p>Čtení písmena: tiskací, psací, malá, velká slabiky (otevřené a zavřené), slova jednoslabičná, dvojslabičná i vícetřislabičná, věta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zdokonaluje techniku mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost). - Rozumí řeči mluvené, čtené i psané přiměřené složitosti. - Ví, komu tyká, vykává, vhodně pozdraví, osloví, umí se omluvit, poprosit. - Jednotlivá písmena správně přečte a napíše, hlásky dle svých možností správně vysloví. - Skládá slabiky, slova, čte slabiky, slova, tvoří jednoduché věty. - Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací, rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat. - Správně sedí při psaní. - Rozlišuje tiskací a psací písmena. 	<p>Mluvený projev</p> <p>Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba)</p> <p>Čtení: Cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání.</p> <p>Orientace ve čteném textu.</p> <p>Vyvozování písmen: A, E, I, O, U, Y, M, L, V, T, S, J.</p> <p>Psaní: Psaní malých probíraných písmen a velkých písmen A, O, M, V, psaní slabik a slov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání. Rozumí pokynům přiměřené složitosti. Rozvíjení fonemického sluchu. - Spojí hlásky do slabik, slabiky do slov, rozloží slova na slabiky. - Rozezná malá a velká písmena, tiskací a psací tvary. - Čte s porozuměním jednoduché věty. - Složí slabiky a slova z písmenek. - Čte tiskací i psací písmo. - Tvoří jednoduché věty. - Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. 	

<p>Psaní: tiskací a psací písmena, písmena velká a malá, slabika, slovo, věta</p> <p> Vyprávění Obrázková osnova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Píše psací písmena velké a malé abecedy, slabiky, jednoduchá slova a věty. - Přepisuje tiskací písmo do psané podoby. - Píše diktát písmen, slabik, jednotlivých slova jednoduchých vět. - Tvoří smysluplné věty. - Dramatizuje jednoduchý text, vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy 		<ul style="list-style-type: none"> - Píše písmena a číslice. - Dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen. - Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost. - Opíše a přepíše písmena, slabiky a jednoduchá slova. 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
<p>Sluchová analýza a syntéza slabik, hlásek poznávání hlásek na začátku nebo na konci slova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sluchově pozná první hlásku ve slově, popř. poslední, slovo vytleská na slabiky, ze slabik složí slovo - slovo rozloží na hlásky, z hlásek složí slovo. - Zvládá čtení slov různé stavby, čte přiměřeně obtížné věty a krátké věty 	<p>Sluchová analýza a syntéza slabik, hlásek poznávání hlásek na začátku nebo na konci slova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sluchově rozlišuje hlásky, vytleská slovo na slabiky. - Tvoří slabiky. - Rozeznává samohlásky. - Zná daná písmena malé a velké abecedy. 	

	<p>vázaným slabikováním.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Snaží se číst věty se správnou intonací. 			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
<p>Poslech čtených a vyprávěných pohádek, dramatizace jednoduchých pohádek s opakujícím se motivem</p> <p>Přednes básně</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vnímá čtený nebo vypravovaný příběh se snahou něco si z příběhu zapamatovat, zapamatované vyjádřit mluveným, výtvarným nebo i pohybovým projevem, - Seznamuje se s lidovými pohádkami, rozpočítadly, říkankami, hádankami - Naučí se zpaměti básničku a dokáže ji přednést. - Rozlišuje pojmy básnička, pohádka, příběh. - Pokouší se hledat slova, která se rýmují. 	<p>Poslech čtených a vyprávěných pohádek, dramatizace jednoduchých pohádek s opakujícím se motivem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně. - Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost. Rozezná hlavní postavy. Pomocí obrázkové osnovy reprodukuje text. 	

Český jazyk – 2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu				
Učivo	Školní výstupy	Minimální rozsah učiva	Školní výstupy	poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
<p>Mluvený projev</p> <p>Praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, čtení po větách) Věcné čtení (čtení vyhledávací, čtení s porozuměním) Intonace Předložkové vazby Reprodukce obsahu textu</p> <p>Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zdokonaluje techniku mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost). - Hlasitě čte slova, jednoduché věty se správnou intonací, rozumí přečtené větě, dokáže ji reprodukovat. - V textu vyhledává klíčová slova, rozumí přečtené větě. - Skládá slabiky, slova. - Upevňuje základní hygienické návyky spojené s psaním. - Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slova, písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. - Přepisuje tiskací písmo do psané podoby. 	<p>Mluvený projev</p> <p>Základní komunikační pravidla</p> <p>Čtení: malá a velká písmena v tiskací i psací podobě</p> <p>Orientace ve čteném textu.</p> <p>Psaní, opis, přepis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání. - Správně dýchá, rytmizuje říkanky. - Naslouchá a neskáče do řeči, chová se slušně. - Rozvíjení fonemického sluchu. - Rozlišuje malá a velká písmena v tiskací i psací podobě. - Dbá na správné pořadí písmen a úplnost skládaných slov. - Čte s porozuměním jednoduché věty a text. - Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky. - Upevňuje základní hygienické návyky spojené s psaním. - Převádí slova z mluvené 	

<p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Píše diktát jednotlivých slov a jednoduchých vět. - Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. - Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování). 		<p>do psané podoby.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Píše písmena a číslice. - Spojuje písmena a slabiky. - Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost. - Snaží se dodržovat správné tvary písmen, sklon a velikost. - Zvládá jednoduchý opis, přepis písmen, slabik, slov a diktát písmen. 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
<p>Abeceda – řazení písmen, slov</p> <p>Písmena a Hlásky</p> <p>Psaní ú/ů ve slovech</p> <p>Hlásky: měkké, tvrdé, obojetné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Abecedu odříká nebo zazpívá. - Řadí písmena i slova s nápovědou abecedy. - Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. - Rozlišuje psaní ú/ů. - Rozlišuje a vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké a obojetné. - Správně používá 	<p>Písmena, hlásky, slabiky</p> <p>Délka samohlásek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje slova, slabiky a hlásky. - Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy. - Sluchově rozliší délku samohlásek. - Člení slova na slabiky a hlásky. 	

<p>Slabiky: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>Dělení slov na slabiky</p> <p>Význam slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova opačného významu - slova významem souřadná, nadřazená, podřazená <p>Velká písmena Vlastní jména osob a zvířat</p> <p>Párové souhlásky</p> <p>Pravopis věty.</p>	<p>gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. - Rozdělí slovo na konci řádku. - Rozdělí slovo na slabiky. - Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, podřazená a nadřazená. - Rozlišuje vlastní jména osob a zvířat. - Správně odůvodní a napíše párovou souhlásku na konci slov. - Uvědomí si rozdíl mezi hláskou, písmenem. - Pozná začátek a konec věty. - Na začátku věty píše 			
--	---	--	--	--

<p>Druhy vět podle postoje mluvčího. Interpunkce ve větě</p> <p>Pořádek vět</p> <p>Slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky)</p>	<p>velké písmeno, větu vhodně ukončí.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje druhy vět - oznamovací, tázací, rozkazovací, přací. - Správně používá interpunkční znaménka. - Seřadí věty v textu. - Tvoří ze slov smysluplné věty. <ul style="list-style-type: none"> - Podstatná jména rozdělí na osoby, zvířata, věci. - Rozliší podstatné jméno – sloveso. - Poznává předložku, vhodnými spojkami spojí slova i jednoduché věty. 			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
<p>Vypravování</p> <p>Přednes</p> <p>Próza, verše</p> <p>Obrázková osnova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. - Naučí se z paměti literární text přiměřený věku. - - Rozliší vyjadřování v próze a ve verších. - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	<p>Přednes – básnička, říkanka, rozpočítadlo Pohádka Poslech předčítaného textu.</p> <p>Obrázková osnova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reprodukuje krátké básničky a říkanky. - Soustředěně poslouchá čtený text. - Rozliší: říkanku, hádanku, rozpočítadlo a pohádku. - Reprodukuje krátký text podle ilustrací. 	

Český jazyk – 3. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu				
Učivo	Školní výstupy	Minimální rozsah učiva	Školní výstupy	poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
<p>Hygiena psaní</p> <p>Psaní</p> <p>Čtení</p> <p>Plynulé čtení s porozuměním</p> <p>Orientace v textu</p> <p>Reprodukce obsahu textu</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá hygienické návyky spojené se psaním - Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. - Kontroluje svůj vlastní písemný projev. - Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. - Vyhledává klíčová slova v textu. - Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. - Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. - Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. 	<p>Hygiena psaní</p> <p>Psaní:</p> <p>Čtení:</p> <p>Čte s porozuměním jednoduché texty.</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Věta, intonace věty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá hygienické návyky spojené se psaním. - Dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen. - Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost. - Převádí slova z mluvené do psané podoby. - Opisuje a přepisuje krátké věty. - Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech. - Ve vlastních jménech a na začátku věty dodržuje psaní velkého písmene a znaménka za větou. - Podle diktátu napíše jednoduché slova a věty. 	

<p>Vypravování</p> <p>Obrázková osnova</p> <p>Žánry písemného projevu (adresa, přání, pozdrav, pozvánka)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. - V rámci svých možností správně dýchá a opravuje svou nesprávnou výslovnost, volí vhodné tempo řeči. - Zná a napíše svoji adresu, napíše přání, pozdrav, pozvánku. 			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
<p>Význam slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova opačného významu - slova významem souřadná, nadřazená, podřazená <p>Příbuzná slova</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Slovní druhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Porovnává významy - Odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. - Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. - Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. - Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami. 	<p>Písmena velké i malé abecedy</p> <p>Rozdělení hlásek Délka samohlásek</p> <p>Věta, slovo, slabika</p> <p>Pravopis věty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zná všechna písmena velké a malé abecedy. - Rozeznává samohlásky a souhlásky. - Odlišuje délku samohlásek, rozpoznává souhlásky. - Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky. - Určí počet slabik, rozliší hlásky ve slabice. - Tvoří věty. 	

<p>Mluvnické kategorie podstatných jmen, sloves</p> <p>Velká písmena (vlastní jména osob, zvířat, místních pojmenování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. - U podstatných jmen určí pád, číslo a rod. - U sloves určí osobu, číslo a čas. - Rozlišuje vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování. 		<ul style="list-style-type: none"> - Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech. - Tvoří věty k obrázkům. 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
<p>Zážitkové čtení s nasloucháním Přednes</p> <p>Orientace v textu Reprodukce obsahu textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. - Umí reprodukovat přečtený text. - Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. - Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. - Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<p>Přednes: básnička a říkanka</p> <p>Poslech předčítaného textu</p> <p>Porozumění textu</p> <p>Reprodukce textu podle otázek a ilustrací</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reprodukuje krátké básničky a říkanky. - Soustředěně poslouchá čtený text. - Poznává hlavní postavu a její vlastnosti. - S pomocí textu reprodukuje a dramatizuje. 	